

Analyse af ventetid til sygehusbehandling for gigtpatienter

aaj
Oktober 2008

Resume og konklusion:

Formål: analysens formål er at belyse de faktiske ventetider til behandling i sygehusvæsenet for ti udvalgte gigtdiagnoser. Analysen er baseret på ventetidsregistreringer i Landspatientregisteret.

Resultater: Analysen viser, at Patienter med leddegigt og Mb. Bechterew, er de gigtdiagnoser, der har længst ventetid. Således venter patienter med Mb. Bechterew i gennemsnit næsten et år, fra de bliver henvist, til behandlingen påbegyndes. Patienter med leddegigt venter i gennemsnit 6 måneder, fra de bliver henvist, til behandlingen påbegyndes.

Der er store forskelle imellem ventetiderne i de forskellige regioner. Set under ét venter gitpatienterne længst i Region hovedstaden, hvor de i gennemsnit venter i knap 4 måneder, mens patienterne i Region Syddanmark har en måneds kortere ventetid. Størst forskel imellem regionerne findes for patienter med leddegigt. I Region Nordjylland venter patienter med leddegigt i gennemsnit over 7 måneder inden behandlingen begynder, mens de i region Midtjylland venter 3 måneder kortere.

Ventetiderne på behandling for gigtsygdomme er steget fra gennemsnitligt 3 måneder i 2006 til 3,5 måneder i 2007. Størst stigning har der været for patienter i de "små" diagnosegrupper som Mb. Bechterew, Reaktiv gigt samt SLE og Sklerodermi, hvor ventetiderne er steget med 60 %. Også for patienter med leddegigt er ventetiden steget. Ventetiden er steget med en måned, nemlig fra 4,5 måneder i 2006 til 5,5 måneder i 2007.

Formål og afgrænsning

Formålet med dette notat er at analysere de faktiske ventetider til sygehusbehandling for ti udvalgte gigtdiagnoser. Notatet viser de erfarede ventetider i 2007. Derudover undersøges det, om der er forskelle i ventetiderne i mellem de forskellige regioner, samt om der er sket en ændring i ventetiderne inden for de seneste år. De ti udvalgte gigtsygdomme, der indgår i analysen samt deres afgrænsning, fremgår af nedenstående tabel:

Gigtsygdom	Afgrænsning: Diagnosekoder (ICD10)
Leddegigt	DM059, DM060, DM069
Diskusprolaps	DM511A-F, DM512A-F
Mb Bechterew	DM459
Psoriasisgigt	DM702, DM703
Knæarthrose	DM170-179 + operation
Hoftearthrose	DM160-DM169 + operation
Reaktiv gigt	DM02

Børnegigt	DM08
SLE og Sklerodermi	DM32, DM34
Spinalstenose	DM993

De ventetider, der analyseres, er de såkaldte "interne ventetider", som er en ny ventetidsregistrering i Landspatientregisteret. Ventetider i sygehuset kan splittes op i ventetiden fra sygehuset har modtaget en henvisning fra en læge, til patienten er udredt, samt ventetiden fra udredningen er afsluttet, til behandlingen påbegyndes. Dette notat omhandler summen af de to ventetider, nemlig den samlede ventetid fra sygehuset har modtaget henvisningen, til behandlingen påbegyndes.

Den nye ventetidsregistrering blev indført fra 2004. Analysen af udviklingen i ventetiderne er dog afgrænset til årene 2005, 2006 og 2007, da Sundhedsstyrelsen vurderer, at den nye registrering ikke er tilstrækkelig valid for 2004.

Datagrundlag

Dette notats analyser af de interne ventetider er baseret på aggregerede data fra ventetidsregistreringen udarbejdet af Sundhedsstyrelsens forskerservice.

Opgørelsen af den interne ventetid er baseret på en ny ventetidsregistrering, som kobler forskellige sygehuskontakter sammen i et behandlingsforløb, hvis de har et naturligt sammenhæng. Den nye ventetidsregistrering forudsætter, at sygehusene registrerer de oplysninger, der skal til, for at forskellige kontakter kan kobles sammen i et patientforløb, f.eks. at udredningskontakter kobles til behandlingskontakter. De patientforløb, hvor sygehusenes registreringer ikke tillader denne kobling, er ikke medregnet i analysen.

Nedenstående tabel viser det antal sygehus forløb, der i alt er registreret i Landspatientregisteret for de ti diagnoser, i de 3 år analysen omfatter samt antallet af forløb, hvor det har været muligt at opgøre en ventetid, og som derfor indgår i analysen.

Tabel 1. Antal forløb inden for de ti gigtdiagnoser i alt i perioden 2005-2007, samt antal forløb, der indgår i analysen.

Diagnosegruppe	Antal forløb i alt	Antal forløb i analysen	% af forløb i analysen
Børnegigt	460	209	45 %
Diskusprolaps	7.442	5.016	67 %
Hoffteartrose	19.939	18.513	93 %
Knæartrose	25.818	23.561	91 %
Leddegigt	3.791	1.877	50 %
Mb. Bechterew	165	68	41 %
Psoriasisgigt	1.152	602	52 %
Reaktiv gigt	462	145	31 %
SLE og Sklerodermi	555	177	32 %
Spinalstenose	19	15	79 %
I alt	59.803	50.183	84 %

Det fremgår af tabel 1, at analysen dækker 84 % af de forløb, der har været i sygehusvæsenet i de 3 år analysen omfatter. Der er dog variationer i dækningsgraden for de forskellige diagnoser. Analysen er mest repræsentativ for hofte- og knæarthrose, for diskusprolaps og for spinalstenose hvor over 90 % af forløbene er med i analysen. Hvad angår leddegigt dækker analysen 50 % af forløbene. Mindst repræsentativ er analysen for diagnosegrupperne Reaktiv gigt, SLE og Sklerodermi, hvor analysen dækker ca. 1/3 af forløbene.

Resultater

Ventetiderne for de enkelte diagnoser

Nedenstående tabel 2 viser ventetiden fra henvisningen er modtaget på sygehuset, til behandlingen påbegyndes i 2007 for hver af de 10 diagnosegrupper, der indgår i analysen. Tabellen viser de gennemsnitlige ventetider og - for at illustrere spredningen i ventetiderne - 25 % og 75 % fraktilerne¹. Tabellen viser desuden antallet af forløb, beregningerne er baseret på.

Tabel 2. Ventetider på behandling i 2007 for udvalgte gigt diagnoser. Gennemsnit samt 25 % og 75 % fraktiler. Antal dage.

Diagnosegruppe	ventetider 2007. Antal dage			Antal forløb
	Gnst.	25 %	75 %	
Spinalstenose	37	31	42	2
Børnegigt	54	4	57	75
Diskusprolaps	61	21	82	1589
Psoriasis gigt	72	28	99	194
Reaktiv gigt	98	10	136	47
Hoftearthrose	102	50	122	6239
Knæarthrose	110	55	140	8520
SLE og Sklerodermi	128	15,5	102	56
Leddegigt	170	55	227	549
Mb. Bechterew	319	87	522	27

Tabel 2 viser, at patienter med spinalstenose, børnegigt og diskusprolaps havde de korteste ventetider. Disse patientgrupper ventede i gennemsnit ca. 2 måneder på behandling. Patienter med reaktiv gigt samt hofte- og knæarthrose ventede i gennemsnit ca. 3 måneder på behandling. Blandt de patienter, der ventede længst, var patienter med leddegigt, som i gennemsnit ventede i knap 6 måneder før de kom i behandling. Der var dog patienter med leddegigt, som ventede i op til 8 måneder, før de kom i behandling. Lange ventetider havde også patienter med Mb. Bechterew, som i gennemsnit ventede i mere end 10 måneder på behandling. Nogle ventede endda op til halvandet år, inden de kom i behandling.

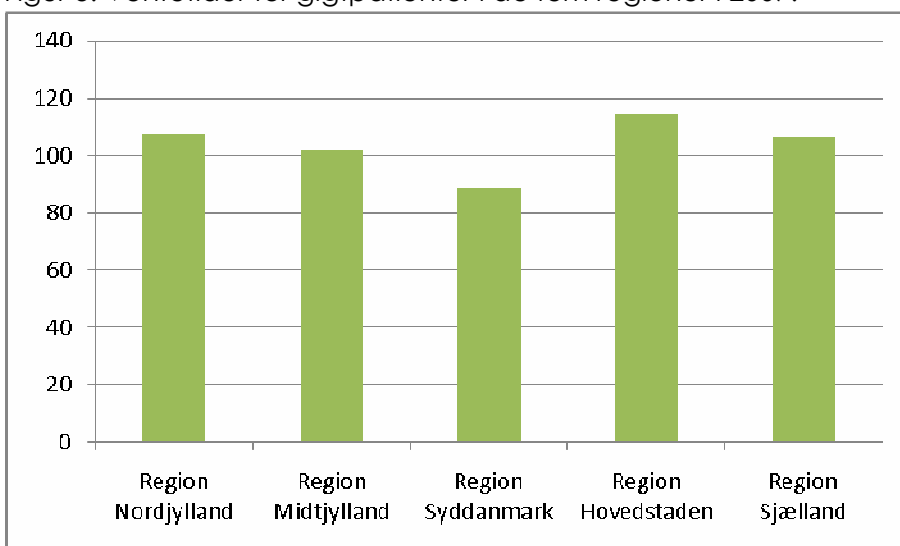
¹ ventetiderne for de 25 % af patienterne der har ventet i kortest tid og 25 % de patienter, der har ventet i længst tid

I det følgende afsnit vises en nærmere analyse af ventetiderne for hver af de 10 gigtsygdomme. Ventetiderne i de fem regioner i 2007 sammenlignes, ligesom udviklingen i perioden 2005 – 2007 vises. Da der er relativt få patienter i i diagnosegrupperne: SLE og Sklerodermi. Mb. Becterec, spinalstenose og Børnegigt er det valgt ikke at opdele ventetiderne på regioner, men alene at vise udviklingen i den gennemsnitlige ventetid i perioden 2005 – 2007.

Forskelle i regionernes ventetider

Figur 3 nedenfor viser de gennemsnitlige ventetider i 2007 for de ti udvalgte gigtdiagnoser set under ét i de hver af de 5 regioner. Det ses, at ventetiden for gigtpatienter var længst i Region Hovedstaden, hvor den i gennemsnit var 115 dage, mens den var kortest i Region Syddanmark, hvor gigtpatienterne i gennemsnit ventede 27 dage mindre, nemlig 88 dage.

Figur 3. Ventetider for gigtpatienter i de fem regioner i 2007.

I det følgende vises sammenligninger af ventetiderne i de 5 regioner for de fire største diagnosegrupper, nemlig hofteartrose, knæartrose, diskusprolaps og leddegigt. For de resterende seks diagnosegrupper, er det valgt ikke at fordele ventetiderne på regioner, da der er tale om relativt få patienter i hver gruppe.

Tabel 4. Ventetider på operation for patienter med hofteartrose, fordelt på regioner. 2007

Region	Ventetider 2007. Antal dage			Antal forløb
	Gnst.	25 %	75 %	
Region Nordjylland	104	57	123	702
Region Midtjylland	106	51	122	1475
Region Syddanmark	76	41	92	1391

Region				
Hovedstaden	120	63	147	1798
Region Sjælland	99	47	121	873
i alt	102	50	122	6239

Tabel 5. Ventetider på operation for knæartrose, fordelt på regioner. 2007

Region	Ventetider. Antal dage			Antal forløb
	Gnst.	25 %	75 %	
Region Nordjylland	112	58	142	1.049
Region Midtjylland	107	56	136	1.866
Region Syddanmark	99	47	124	1.611
Region Hovedstaden	116	62	146	2.748
Region Sjælland	111	54	146	1.246
I alt	110	55	140	8.520

Tabel 6. Ventetid for behandling for diskusprolaps, fordelt på regioner. 2007

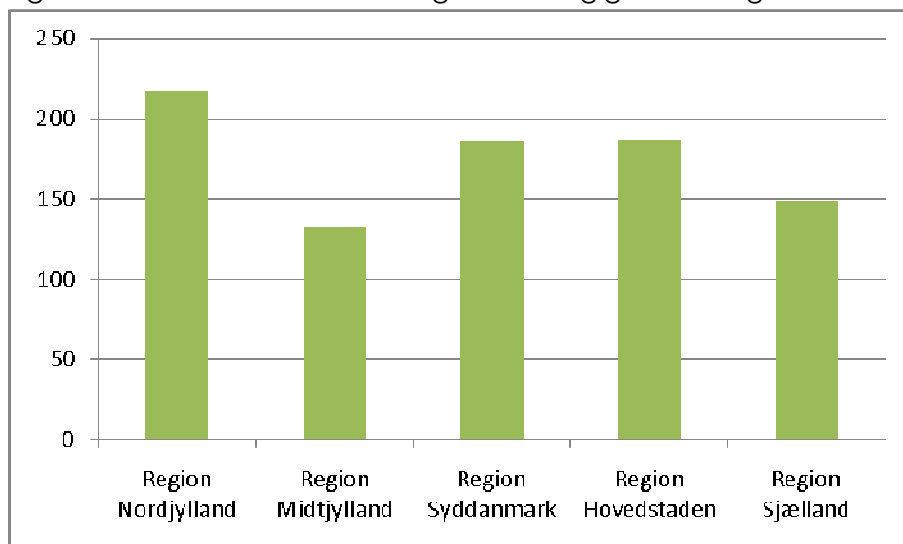
Region	Ventetid. Antal dage			Antal forløb
	Gnst.	25 %	75 %	
Region Nordjylland	46	11	60	130
Region Midtjylland	62	28	80	497
Region Syddanmark	54	14	63	320
Region Hovedstaden	68	28	92	588
Region Sjælland	44	16	70	54
i alt	61	21	82	1589

Tabel 7 ventetider for behandling for leddegigt i de 5 regioner. 2007

Region	Ventetid. Antal dage			Antal forløb
	Gnst.	25%	75%	
Region Nordjylland	217	67	276	39
Region Midtjylland	133	51	204	133
Region Syddanmark	187	52	240	131
Region Hovedstaden	187	64	238	190
Region Sjælland	149	43	215	56

I alt	172	55	228	549
-------	-----	----	-----	-----

Figur 8. ventetider for behandling for leddegigt i de 5 regioner.2007

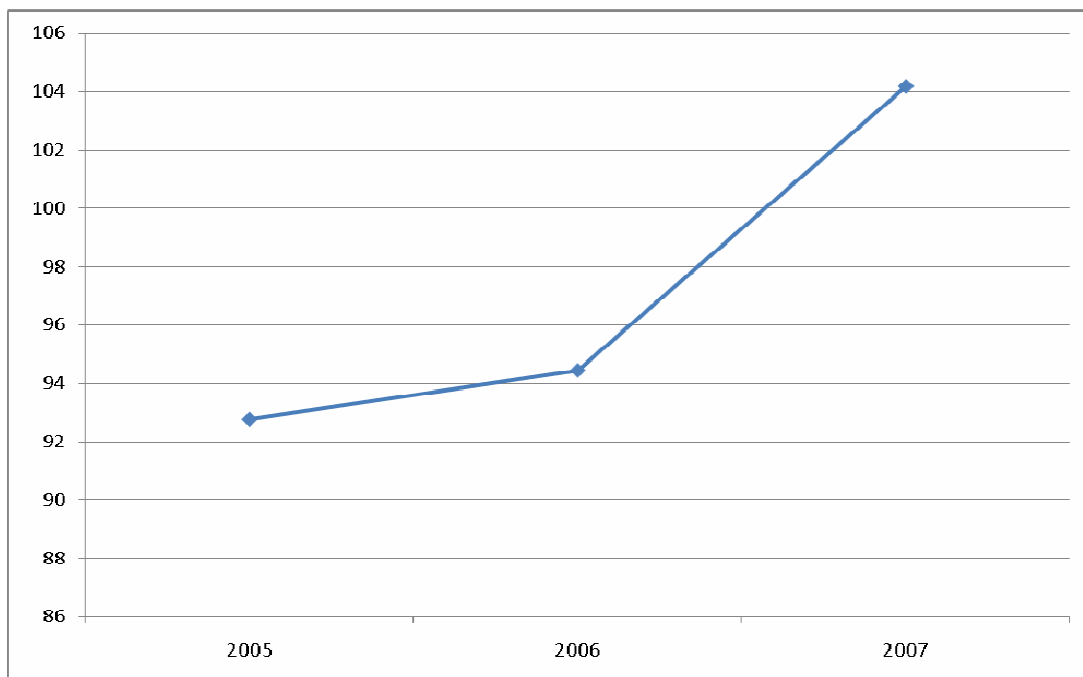

Tabellerne viser, at der er regionale variationer i ventetiderne inden for alle fire gigtdiagnoser. Størst variation er der inden for leddegigt, hvor der er en forskel på 84 dage mellem den region, der har længst ventetid, nemlig Region Nordjylland og den region der har kortest ventetid, nemlig Region Midtjylland. Forskellen i ventetid svarer til 63 %. Også hvad angår hofteartrose og diskusprolaps er der ligeledes store forskelle imellem regionerne. For hofteartrose er forskellen på 44 dage, svarende til 58 % imellem regionen med kortest og længst ventetid. Og for diskusprolaps 24 dage, svarende til en forskel på 54 %.

Er ventetiderne til sygehusbehandling faldet eller steget?

Figur 9 viser udviklingen i de gennemsnitlige ventetider for alle gigtdiagnoser set under ét i perioden 2005 – 2007. Det ses, at de gennemsnitlige ventetider er steget i hele perioden - en mindre stigning fra 2005 til 2006, og en noget større stigning – nemlig fra 94 til 104 dage - fra 2006 til 2007.

Fig. 9. De gennemsnitlige ventetider for alle gigtdiagnoser set under et, årene 2005-2007. Antal dage.

I de følgende tabeller gennemgås udviklingen i ventetider for alle ti gigtsygdomme

Tabel 10. Ventetider på operation for hofteartrose. 2005- 2007.

År	Ventetider. Antal dage			Antal Forløb
	Gnst.	25 %	75 %	
2005	99	48	127	5.927
2006	95	47	115	6.259
2007	102	50	122	6.239

Tabel 11. Ventetid på operation for knæartrose. 2005-2007

År	ventetider. Antal dage			Antal forløb
	Gnst.	25%	75%	
2005	95	42	127	7.277
2006	99	47	127	7.681
2007	110	55	140	8.520

Tabel 12. Ventetider på behandling for diskusprolaps. 2005-2007

År	ventetider. Antal dage			Antal forløb
	gnst	25%	75%	
2005	56	19	72	1.784
2006	61	18	80	1.566
2007	61	21	82	1.589

Tabel 13. Ventetid på behandling for leddegigt. 2005-2007

År	ventetider. Antal dage			Antal forløb
	gnst.	25%	75%	
2005	127	53	177	661
2006	129	47	178	637

2007	170	55	227	549
------	-----	----	-----	-----

Tabel 14. Ventetid på behandling for Psoreasisgigt. 2005-2007

År	Ventetider. Antal dage			Antal forløb
	gnst	25%	75%	
2005	60	21	82	211
2006	71	30	95	190
2007	72	28	99	194

Tabel 15. Ventetid på behandling for børnegigt. 2005-2007

År	Ventetider. Antal dage			Antal forløb
	gnst.	25%	75%	
2005	56	6	33	58
2006	55	6	37	72
2007	54	4	57	75

Tabel 16. Ventetid på behandling for Mb. Bechterew. 2005-2006

År	Ventetider. Antal dage			Antal Forløb
	gnst.	25%	75%	
2005	149	27	258	22
2006	193	53	322	19
2007	319	87	522	27

Tabel 17. Ventetider på behandling for reaktiv gigt. 2005-2007

År	Ventetider. Antal dage			Antal Forløb
	gnst	25%	75%	
2005	74	15	109	56
2006	61	9	94	41
2007	98	10	136	47

Tabel 18. Ventetider på behandling for SLE og Sklerodermi

År	Ventetider. Antal dage			Antal forløb
	gnst	25%	75%	
2005	71	12	67	59
2006	78	13	84	60
2007	128	15,5	102	56

Tabellerne ovenfor viser, at der for stort set alle gigt diagnoser er sket en stigning i ventetiderne siden 2005. For patienter med Reaktiv gigt samt SLE og Sklerodermi er ventetiderne på behandling således steget ca. 60 % siden 2005. Størst har stigningen

været for diagnosegruppen Mb. Bechterew , hvor ventetiden siden 2005 er steget med 170 dage.² De længst ventende har endda ventet i halv andet år på at blive behandlet. Også for patienter med leddegigt har der været en stor stigning i ventetiderne, nemlig fra ca. 130 dage i 2006 til 170 dage i 2007.

² For Mb Bechterew gælder det dog det forhold, at den lange interne ventetid, muligvis kan forklares ved at det kan være svært at stille den rigtige diagnose. Desuden er der få patienter, så en enkelt patient kan påvirke gennemsnittet